

BILAGOR

Bilaga 1 – Spontana kommentarer

Bilaga 2 – Enkät

Bilaga 3 – Datakörningar

BILAGA 1 - SPONTANA KOMMENTARER

Frisvarsfråga nr. 21: *Är det någon typ av tjänst eller service för äldre som du tycker saknas inom ramen för svensk hälso- och sjukvård?*

1. Social kontaktvård. Mental, psykisk vård. Annan att prata med. Fotvård, hårvård eller yttre vård. Mat, hälsovård, tai chi. Gymnastik eller massage för äldre. Avlastning för anhörig.
2. Medmänniska. Personal som "bryr" sig om sina patienter. Gamla människor har byggt upp vårt Sverige och vi ska ta hand om dem. Beundrar personal som sitter och lyssnar, bryr sig om de äldre. Vi blir ALLA gamla. Kom ihåg det.
3. Att det ska finnas möjlighet för den äldre att få doktor och sjuksysterbesök hemma i större omfattning än nu. Det kan vara mycket jobb för den sjuka att ta sig till en vårdcentral.
4. Att få göra saker tillsammans med sociala sammankomster. Bra mat situationer för alla. Hjälptill att klara vardagen utan att man har en allvarlig sjukdom.
5. En vettig skrift på ren svenska, inte byråkrati, om vad som finns att tillgå samt hur detta söks. Ev. ett hjälptelefonnummer som man kan ringa vid osäkerhet.
6. Äldreboende med tillgång till mat.
7. 65 + hus öppet dagligen även helger med olika typer av gemenskap och aktiviteter.
8. En bättre helhetssyn för själva välbefinnandet. Typ hjälp med fotvård, hårvård, tandvård när man inte längre riktigt klarar sig själv.
9. Servicecentrum för äldre som det fanns förr med restaurang, aktiviteter och kommunalt exempel och Rosengårds servicecentrum som fanns förr. Och plats för äldre människor att flytta in på ett serviceboende utan att de nästan behöver vara döende innan.
10. Dagverksamhet för pigga åldringar som inte har så många vänner kvar i livet. Typ Sandviks äldreverksamhet "Fritidsgård för äldre".
11. Massörer. Folk som är intresserade av sjukas problem med leder – fötterna, stukningar, av patientens anatomi hållning FBK och massörer med intresse tack!
12. Alternativa boenden, dåligt med boenden för äldre "friskare" personer.
13. Nej
14. Mer info t.ex. när man skickar hem en anhörig från sjukhus till bostad, då måste anhöriga kontaktas. I vårt fall då Else blev hemskickad i taxi 89 år gammal och mycket svag i sin cancersjukdom, utan att meddela anhöriga och taxin åker runt överallt och samkör andra patienter som ska hem från sjukhuset. Då jag ringde avd 6 och frågar där är det ungen som vet eller hört något eller har något ansvar. Har skrivit avvikelse till avd. 6 Allingsås lasarett.
15. Typ gamla ålderdomshem = små enheter i nämnderna ej andra kommuner eller kommundelar.
16. Ingen uppfattning.
17. Jag skulle önska en BVC för äldre där man kan kolla upp sin hälsa.
18. Större satsning på rehabilitering och aktivering. Vilket skulle resultera i ökad livskvalitet.
19. Fler personliga samtal om det allmänna tillståndet.

20. Typ trygghetsboende, före detta ålderdomshem.
21. Att få vara ute i luften mera. Arbetslösa ungdomar kan anställas för den tjänsten.
22. Daglig verksamhet/arbetsterapi för dom gamla i särskilda boenden samt för dom i hemmen som har lite mer problem att ta sig själva iväg någonstans.
Avlastning/dagverksamhet för anhöriga som vårdar sin make/maka hemma. Borde bli lagstadgat.
23. Mer hemtjänst till de som inte klarar sig själva. Bättre mat till de äldre.
24. Tandvård skall betraktas som sjukvård så att alla kan få god tandstatus. Skandal att tändernas kvalité beror på inkomst.
25. Att kunna få komma ut mera.
26. Nej!
27. Vet ej
28. Underhållning, utomhusaktivitet.
29. Mentalt, psykiskt, andligt tvingas många äldre leva i ensamhet, torftighet. Ibland är det en följd av tidigare val i livet.
30. Seniorboende för aktiva pensionären (med vissa gemensamma funktioner).
Ålderdomshem för äldre med större vårdbehov – tror inte på att personer med stort vårdbehov klaras med hemtjänsten.
31. Det handlar inte om typen av tjänst utan hur den utförs.
32. Att äkta maka/make får dela rum, när dem flyttar till äldreboende **VIKTIGT!!!**
33. Jag kan tyvärr inte uttala mig om Äldrevården mer, för jag hade en syster för länge sen på Vifolberggården och det var mycket bra, det fick högsta betyg. Jag har fått bra sjukvård, hoppas alla får det!!
34. Kontaktnät för anhörigvårdare.
35. Vid användning av cellgiftsbehandling blir tänderna väldigt dåliga men tandvård som en följd av detta får man inte. Bara ordinarie tandvård. Cellgiftsbehandling med efterföljande tandvård borde följas åt, dvs. höra ihop.
36. Tid att sitta ner och LYSSNA och ta till sig. En äldre person behöver mer tid att formulera sig!
37. Tillgång till professionell terapi/samtal.
38. Terapiverkstäder på äldreboenden. Hemlagad mat.
39. Få hälsokontroller i hemmen på äldre da'r.
40. Delaktighet vid bl.a. val av alternativa behandlingsmetoder, och hjälpmedel.
41. Hembesök av läkare då det blir för jobbigt för den äldre att ta sig till läkare själv.
Akutvård måste ta sig an äldre i förtur.
42. Gratis resor till doktorer och behandlingar. Hjälp med snöskottning, hämta paket, mediciner, gräsklippning – rensning till en symbolisk summa så de länge klarar av att bo kvar i sina hus och behålla värdighet och självkänsla.
43. Äldre idag vill leva ett "fullt" liv in i det sista d.v.s ha husdjur, spela golf, resor, jaga, etc. Livet levs dock lite "långsammare" . Obs 50-tals lister är inte åldringar!
44. Att det inte får hjälpa att fixa i trädgården skotta snö m.m. så att de kan få bo kvar i sitt hus. Har handtaget i den kommun min mor bor i men hon är inte tillräckligt sjuk för hjälpa! Borde kolla up de som har handtaget, lika för alla!
45. Äldre omvårdnad/ omsorg för "friska" äldre utan stort omvårdnadsbehov men ändå krämpor framförallt "friskvård/hälsovård).

Ytterligare synpunkter och kommentarer som du vill framföra:

1. Bättre kommunikation mellan läkare som har hand om samma patient. Då slipper patienten olika budskap och olika besökstider eller dubbla besökstider. Eftersom allt borde finnas i datorerna är det konstigt att patienten om och om måste dra samma historia flera gånger under ett besök på t.ex. akuten.
2. Vi är skyldiga att ta hand om de äldre på ett bra sätt. De ska inte gömmas, glömmas bort. De ska få gå upp på morgonen när de vill, lägga sig när de vill. Glad påsk! Glad sommar!
3. Tryggare bostadsområden som vore anpassade för fler sjuka med rullstol.
4. Att sjukvård skall vara statlig. Ingen inte ens idrottare skall gå före i kö.
5. Det finns ingen möjlighet för boende i vår kommun att få hem mat i Älvkarleby, inget serviceboende. Det fattas alltid pengar de gamla får aldrig komma ut.
6. Det borde finnas hem för "friska äldre" som känner sig rädda och isolerade att bo ensam hemma. Idag byggs flotta äldreboende dit många sjuka kommer som inte kan utnyttja dessa stora boende.
7. Bakgrund Leg. Sjuksköterska, Leg. Sb. Jag har ett bra exempel på usel vård i Östergötlands län. Min far med KOL (diagnostiserad) togs in för växelvård för att avlasta min mor. Inom några dygn avrättades han injektioner morfin + syrgas. Att ovanstående är helt kontraindicerat lärde jag själv på en så kallad 10-veckorskurs för sjukvårdsbiträden 1979. P.g.a. att min mor bad mig låta bli anmäldes icke ovan nämnda incident. Utfallet hade varit självklart. Jag hade tillgång till journalhandlingar och ställde ansvarig mot väggen. Det är skrämmande hur man på landsbygden kan göra "lite som man vill" då få är välutbildade och kan tillvarata sina intressen.
8. Lite svårt att svara på era frågor eftersom jag inte har någon anhörig som är i vård behov ännu. Så jag svarar på frågorna efter erfarenheter som uppfattas från vänner och bekanta samt egen insyn i vårdapparaten. Skrämmande hur äldre människor behandlas, allt handlar bara om pengar och resurser.
9. Mycket bra enkät med många ytterst relevanta frågeställningar!
10. Bra fötter = Bra hälsa. Mer fotvård åt äldre!
11. Min mamma är 76 år. Pigg, har få sjukdomar. Eget körkort, egen lägenhet. Klarar sig själv. Många vänner. Är med i 3 pensionärsföreningar. Aktiv, än så länge.
12. Äldrevården blir bara allt sämre. Dålig mat, dålig socialt.
13. Jag har inte kunnat svara på alla frågor för mina föräldrar fram till dagens datum är väldigt starka och vitala (hoppas det fortsätter så). Dom har genomgått starroperation och blivit mycket väl omhändertagna och med gott resultat. Så sjukvården för min del är ju positiv.
14. Mina föräldrar och jag bor ej på samma ort. De klarar sig utmärkt själva.
15. Skattelättnad som tar hand om sina anhöriga i familjen.
16. Jag har hitintills inte haft någon kontakt med sjukvården, varken mig själv eller anhörig.
17. Mera personal till vården, alla ska ha rätt och få den omvårdnad man behöver.
18. Jag vill att alla ska få lika bra vård, bättre patienträttigheter.

19. Jag tycker mig se att vården många gånger får orättvis kritik. Varför ska man kräva av en kirurg, att han eller hon ska kunna trösta och engagera sig i äldres (och anhörigas) emotionella och sociala problem? Många äldres ilska och frustration verkar också ha mer med sorgen över själva åldrandet och sjukdomar att göra, och då får vården kritik, hur bra de än är. Vården kan inte göra att våra livsproblem och döden är till sist oundviklig, nya mått av förbättrade rutiner kan ändra på det.
20. Jag tror en bra lösning på delaktigheter på alla nivåer är att representanter från intresseorganisationer ska vara med i alla beslutsfattande organ i det är en garant för kvalité och kännedom om målgruppens behov och krav.
21. Tror att brister i äldreomsorgen kunde minskat betydligt om kommunen anlidade välutbildade vikarier. Idag har man en mängd timvikarier och man tar in billigast och inte alltid bra personal. Borde satsa på några få duktiga.
22. Det är stor skillnad på hur bra vårdcentralerna funderar i olika län. Östergötland är t.ex. bättre än Södermanland.
23. In med terapeuter som tar hand om den äldres mentala hälsa tidigt så kommer också den fysiska hälsan bestå längre. Jag är övertygad om att detta skulle spara pengar på sikt.
24. Att hela vårdapparaten får de pengar som behövs för att allt ska fungera.
25. Privata alternativ i alla former skall underlättas av stat och kommun. Kommunerna är stelbenta och helt ointresserade av sina äldre innevånare sitter bara som byråkratiska pappersvändare och har inget hjärta med i sitt arbete.
26. Att aldrig separera ett par vid boenden, p.g.a. platsbrist.
27. Önskemål om "äldre fritidsgårdar friskvårdsaktiviteter m.m. "
28. Det är skrämmande att se våra läkare som vi vanliga människor ska möta inom vården. Inre ska bli trodda när de sätter en diagnos på en sjukdom och att det då ska sitta en annan förtroendeläkare att bedöma den läkarens utlåtande, dessutom en som inte har träffat vårdtagaren. Det gör att man blir rädd. Hur ska det gå? Detta gör att man tappar förtroendet för vården.

BILAGA 2 - ENKÄT

Det är mycket viktigt att du bedömer samtliga påståenden, annars kan vi inte använda dina svar i undersökningen.

	<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>	Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
1	Hemtjänstens personal verkar inte vara tillräckligt utbildade och ha tillräckligt god kompetens för att göra ett gott jobb.	3	2	1	0	x
2	Jag är orolig för min anhöriges förmåga att upprätthålla en god hygien den dag då han/hon inte längre orkar i samma utsträckning som nu (duschning, fotvård, etc.).	3	2	1	0	x
3	Jag känner mig orolig att Sveriges apotek i framtiden inte kommer kunna leva upp till de krav som ställs på dem (begränsad rådgivning, eventuell privatisering av apoteksmonopolet etc.).	3	2	1	0	x
4	Jag känner mig osäker på vart jag kan vända mig om jag har frågor som berör sjuk- och hälsovården i den kommunen där min anhörige bor.	3	2	1	0	x
5	Det känns ibland som om läkarna inte vill "slösa resurser" på de äldre och till och med undviker att sätta in vissa behandlingar.	3	2	1	0	x
6	Det är frustrerande att vårdapparaten inte är mer proaktiv vad gäller att erbjuda hjälp till oss anhöriga.	3	2	1	0	x
7	Jag saknar eldsjälar inom svensk äldrevårdspolitik som kan se till att de äldres hjärtefrågor lyfts fram och reella förändringar kommer till stånd.	3	2	1	0	x
8	Läkare är alltför dåliga på att informera om de sjukdomar eller åkommor min anhörige lider av på ett sätt som gör att jag förstår.	3	2	1	0	x
9	Det känns som om man hela tiden måste "ligga på" för att ens anhörige ska få bra vård, och att de som tjarar mest får förtur (mer hemtjänst, snabbare handläggning av remissärenden, kortare väntetid för operation etc.).	3	2	1	0	x
10	Jag saknar någon typ av organisation eller nätverk för de äldre som främjar social samvaro och erbjuder möjlighet till stimulans och rekreation.	3	2	1	0	x
11	Alltför mycket av min anhöriges vardag är "upp och ner" p.g.a. dålig sömnkvalitet (vaknar flera gånger, svårt att somna, sover lite etc.).	3	2	1	0	x
12	Jag vet för lite om vad alternativa behandlingar som akupunktur, healing, massage etc. kan tillföra sjukvårdens traditionella behandlingsformer.	3	2	1	0	x

	<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>	Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
13	Jag är orolig över att min anhörige missar en del bra vårdinformation eftersom mycket idag är i ett format som han/hon inte kan hantera (e-post, Internet, SMS etc.).	3	2	1	0	x
14	Jag upplever ofta att man inom sjukvården inte verkar ta äldre människor på lika stort allvar som yngre.	3	2	1	0	x
15	Jag känner mig osäker på i vilken utsträckning min anhörige kan dricka alkoholhaltiga drycker.	3	2	1	0	x
16	Jag tror inte svensk sjukvård kommer kunna svara upp till äldre människors ökade krav på sådant som omvårdnad, valfrihet och rekreation i framtiden.	3	2	1	0	x
17	Jag känner mig osäker på i vilken utsträckning jag ska bestämma och förändra min anhöriges vanor (t.ex. förbjuda honom/henne att cykla eftersom det går så vingligt, eller bara låta allting "rulla på" som vanligt).	3	2	1	0	x
18	Det händer ibland att jag kommer i konflikt med familj och bekanta eftersom vi har skilda synsätt på vad som är bäst för min anhörige ur ett vårdperspektiv.	3	2	1	0	x
19	Min anhörige har ibland svårt att prata med sjukvårdspersonal p.g.a. språkproblem (utländsk personal eller att han/hon själv är från utlandet).	3	2	1	0	x
20	Det är frustrerande när olika läkare har olika uppfattning om min anhöriges åkomma eller vilken behandling som är lämpligast, vilket gör att jag kan tappa förtroendet för dem.	3	2	1	0	x
21	Jag känner mig otillräcklig och upplever ofta dåligt samvete över att jag inte kan "vara där för" min eller mina äldre anhöriga i större utsträckning.	3	2	1	0	x
22	Jag är osäker på vilken service hemtjänsten i min anhöriges kommun kan erbjuda.	3	2	1	0	x
23	Det känns jobbigt att min anhörige inte längre vågar promenera och röra sig lika obehindrat som förr eftersom han/hon är rädd att trilla eller tappa balansen.	3	2	1	0	x
24	Jag är rädd att min anhörige ska tappa såväl fysisk som mental förmåga och förlora kontakten med yttervärlden då han/hon blir äldre.	3	2	1	0	x

	<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>	Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
25	Det är frustrerande att orten där man bor kan komma att påverka vilken kvalitet på äldreården man får (hemtjänst, kort- och långtidsboenden, färdtjänst etc.).	3	2	1	0	x
26	Jag är orolig över att min anhörige ska behöva känna sig identitetslös och bara bli tagen för "ännu en gamling" om han/hon skulle hamna på ett äldreboende den dag då han/hon inte längre kan bo kvar hemma.	3	2	1	0	x
27	Jag är orolig för att min anhörige ska hamna på ett äldreboende då han/hon inte längre kan bo kvar hemma, eftersom jag är rädd för han/hon kommer känna sig ensam och isolerad där.	3	2	1	0	x
28	Jag vet inte vart jag kan vända mig om jag upplever att min anhörige har blivit felbehandlad eller felmedicinerad.	3	2	1	0	x
29	Jag känner mig osäker på vilka rättigheter jag kan åberopa för min äldre anhöriges räkning.	3	2	1	0	x
30	Det känns ibland som att min anhörige skickas hem innan läkaren faktiskt har gått till botten med problemet bara för att han/hon är lite äldre.	3	2	1	0	x
31	Jag saknar möjligheten att min anhörige ska kunna få hembesök av läkare vid behov.	3	2	1	0	x
32	Jag saknar stöd från någon yttre "auktoritet" (yrkesverksam inom vård- eller omsorgsapparaten) som kan hjälpa mig att övertala min äldre anhörige till att ta emot hjälp från någon annan än mig.	3	2	1	0	x
33	Jag oroar mig för att min anhörige inte ska kunna hålla reda på alla detaljer kring sin medicinering (när under dagen den ska tas, hur ofta den ska tas etc.).	3	2	1	0	x
34	Mitt eget liv blir alltför begränsat eftersom jag känner mig tvungen att ta hand om min äldre anhörige (det är som att ha fotboja").	3	2	1	0	x
35	Jag saknar bra litteratur som på ett enkelt sätt beskriver sjukdomar och åkommor hos äldre.	3	2	1	0	x
36	Det är irriterande att sjukvården för äldre har blivit så byråkratisk och opersonlig, och istället för att t.ex. prata med min anhörige och fråga hur han/hon mår så läser man i sina papper och tilltalar honom/henne knappt.	3	2	1	0	x

	<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>	Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
37	Jag vet för lite om vad det finns för möjligheter för min anhörige att få sjukgymnastik/rehabilitering (vattenjympa, gym, etc.), och hur det skulle kunna förbättra hans/hennes hälsoläge.	3	2	1	0	x
38	Jag vet för lite om möjligheterna att som äldre flytta till ett annat EU-land, och vilken service och omvårdnad man som svensk skulle vara berättigad där.	3	2	1	0	x
39	Det verkar inte finnas tillräcklig tolerans och förståelse för den psykiska biten hos de äldre, utan man är alltför fokuserad på det fysiska välbefinnandet.	3	2	1	0	x
40	Jag är orolig för att min anhörige ska missa en medicin eller att ta för mycket av den, eftersom han/hon tar så många.	3	2	1	0	x
41	Jag vet för lite om vad det finns för möjligheter för min anhörige att få sina mediciner och hjälpmedel hemkörda från Apoteket.	3	2	1	0	x
42	Vårdpersonalen på sjukhusen är ofta stressad, vilket jag tror gör att min anhörige känner sig dåligt bemött som patient och drar sig för att fråga om han/hon inte riktigt förstått något.	3	2	1	0	x
43	Jag vet för lite om min anhöriges möjlighet att få en "larmknapp" som han/hon kan använda vid akut sjukdom.	3	2	1	0	x
44	Jag mår dåligt av att min anhörige inte längre kan ha samma kontakt med vänner och bekanta i sin ålder eftersom de hör dåligt, glömmar bort saker, rör sig sämre etc.	3	2	1	0	x
45	Jag är orolig för hur det ska gå med städningen i min anhöriges hem den dag då han/hon inte längre orkar själv i samma utsträckning som nu.	3	2	1	0	x
46	Jag drar mig för att låta min anhörige gå ut på egen hand eftersom jag är rädd för att han/hon ska råka illa ut.	3	2	1	0	x
47	Det är frustrerande att biståndsbedömare, läkare och annan vårdpersonal verkar ha så olika uppfattning om vad som gäller i fråga om hjälpbehov och rätt till stödåtgärder för de äldre.	3	2	1	0	x
48	Det är alltför omständligt för min anhörige att ta sig till vårdcentralen i sitt område.	3	2	1	0	x
49	Jag är orolig för att sjukhuset i min anhöriges region ska läggas ned och att restiden till närmaste sjukhus ska bli längre.	3	2	1	0	x

	<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>	Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
50	Det är deprimerande att se hur trött och svag min anhörige blir med tiden, från att ha varit så vital och full av liv.	3	2	1	0	x
51	Det känns som om det inte förs någon hållbar och långsiktig äldrevårdspolitik, utan satsningarna förändras hela tiden.	3	2	1	0	x
52	Jag känner mig osäker på hemtjänstens möjligheter att leverera mat av god kvalitet den dag då min anhörige inte själv orkar engagera sig i matlagningen.	3	2	1	0	x
53	Jag är orolig för att läkarna inte ska ha full kontroll över min anhöriges medicinering (låter honom/henne ta beroendeframkallande läkemedel alltför länge, sätter ut mediciner alltför snabbt etc.).	3	2	1	0	x
54	Det är alltför besvärligt för min anhörige att komma i kontakt med sin husläkare (automatisk telefontjänst, kort telefontid, lång kötid).	3	2	1	0	x
55	Svensk sjukvård har blivit alltför teknisk (apparater och datorer) och på sistone verkar man ha glömt bort själva individen och människan.	3	2	1	0	x
56	Jag drar mig för att lämna över större delen av ansvaret för omvårdnaden av min äldre anhörige till den svenska vårdapparaten, då jag känner mig osäker på vilken vårdkvalitet de håller.	3	2	1	0	x
57	Jag oroar mig för hur min anhöriges hälsa kan påverkas negativt av att det slarvas med städning och den allmänna hygienen på sjukhus, vårdcentraler etc.	3	2	1	0	x
58	Jag vet för lite om vad som är avgörande för om man ska få plats på ett äldreboende (vilka kriterier som ska uppfyllas i en behovsprövning).	3	2	1	0	X
59	Jag är orolig för att sjukhusen inte ska kunna upprätthålla en god vårdkvalitet eftersom personalen verkar bytas ut så ofta.	3	2	1	0	X
60	Jag saknar någon form av nätverk som "automatiskt" fångar upp och erbjuder äldre människor möjlighet till stimulans och rekreation.	3	2	1	0	X
61	Jag känner mig orolig över att de äldre kan bli tvungna att vänta extra länge på en operation.	3	2	1	0	X

	<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>	Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
62	Jag känner mig orolig över att min anhörige inte sköter sin munhygien och tandvård på bästa sätt.	3	2	1	0	X
63	Jag vet inte vad det finns för möjligheter inom den svenska sjukvården för att få en andra bedömning av en diagnos eller behandlingsform.	3	2	1	0	X
64	Det är frustrerande att inget i min anhöriges vardag känns genuint roligt och lustfyllt längre.	3	2	1	0	X
65	Jag oroar mig för att min anhörige ska bli beroende av hemtjänst, eftersom personalen verkar bytas ut så ofta och det därmed blir svårt att bygga upp en förtroendefull relation med dem.	3	2	1	0	X
66	Det känns som att min anhörige nekas "dyrare" och mer avancerade undersökningar och vård (röntgen, magnetröntgen, operation etc.) bara för att han/hon är äldre.	3	2	1	0	X
67	Vissa av läkarna på vårdcentralen verkar inte ha den kompetens och erfarenhet som krävs för att göra ett bra jobb.	3	2	1	0	X
68	Det är irriterande att min anhörige inte inser att man måste stå på sig för att få hjälp, utan att han/hon "bara sitter och väntar på att läkaren ska höra av sig".	3	2	1	0	X
69	Det verkar inte finnas några bra och väl fungerande rutiner för uppföljning av patienter inom svensk äldrevård.	3	2	1	0	X
70	Det känns lite som om det enbart är "pengarna som styr" i hälso- och sjukvårdsfrågor för äldre och det verkar inte längre finnas något äkta omvårdnadsansvar och genuint patientbemötande.	3	2	1	0	X
71	Det är psykiskt påfrestande att känna mig bunden till min äldre anhörige då vi inte får tillräcklig hjälp utifrån ("det känns som om vi nöter på varandra").	3	2	1	0	X
72	Jag oroar mig över att min anhöriges läkare inte ska ha full kontroll över hur de mediciner de skriver ut fungerar ihop med de övriga mediciner han/hon tar.	3	2	1	0	X
73	Jag vet för lite om vilka träningsformer som passar min anhörige och som är lämpligast för hans/hennes hälsa.	3	2	1	0	X
74	Jag vet för lite om på vilket sätt min anhörige kan få sitt boende anpassat efter sina behov.	3	2	1	0	X

	<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>	Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
75	Jag oroar mig för att min anhörige ska bli isolerad och utan möjlighet att komma ut i naturen och samhället den dag han/hon inte längre orkar göra sådana aktiviteter på egen hand.	3	2	1	0	X
76	Jag känner mig orolig för att min anhörige inte ska få bo tillsammans med sin partner då han/hon inte längre kan bo kvar i sitt hem.	3	2	1	0	X
77	Min anhöriges husläkare verkar dra sig för att remittera honom/henne till en specialist.	3	2	1	0	X
78	Jag saknar möjligheten att min anhörige själv skulle kunna betala för sin äldrevård och därmed få den på ett boende där man erbjuder högre standard på omvårdnad och service.	3	2	1	0	X
79	Jag oroar mig för att den allmänna sjukvården ska bli allt sämre och att min anhörige därför själv måste betala för att få den vårdkvalitet som han/hon vill ha.	3	2	1	0	X
80	Det är frustrerande att husläkaren inte har mer tid för min anhörige, vilket medför att han/hon inte alltid hinner ställa alla sina frågor.	3	2	1	0	X
81	Det är förvirrande när en medicin byts ut mot en ny som ser annorlunda ut och har ett annat namn, trots att den har samma verkan som den min anhörige tidigare tagit.	3	2	1	0	X
82	Personalen på akutmottagningarna verkar inte ta någon hänsyn till att de äldre kan ha svårare att klara av långa väntetider.	3	2	1	0	X
83	Min anhörige verkar ha en alltför stor tilltro till läkare och auktoriteter ("läkaren vet allt") och rättar sig alltför slaviskt efter vad som är sagt.	3	2	1	0	X
84	Jag vet för lite om vilka alternativa äldreboenden det finns i min anhöriges kommun som kan bli aktuella den dag då han/hon inte längre kan bo på egen hand.	3	2	1	0	X
85	Svenska sjukhus och vårdcentraler är ofta alltför sterila och kliniska, och det är tråkigt att de inte är mer ombonade och hemtrevliga.	3	2	1	0	X
86	Jag vet för lite om vad det finns för möjligheter inom den svenska sjukvården att få en andra bedömning av läkemedelsordinationer.	3	2	1	0	X
87	Jag känner en oro över att min anhöriges hälsoläge ska försämrans så att han/hon inte längre kan bo kvar hemma utan blir tvungen att flytta in på ett äldreboende.	3	2	1	0	X

	<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>	Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
88	Jag vet för lite om vilka hjälpmedel som min anhörige är berättigad till (rullator, hörapparat etc.).	3	2	1	0	X
89	Jag känner mig osäker på i vilken utsträckning min anhörige tillgodoser sig de näringsämnen, vitaminer och mineraler som han/hon behöver.	3	2	1	0	X
90	Det är irriterande att man inte kan få en kontaktperson eller ett nummer att ringa om man har specifika frågor om sin anhöriges situation.	3	2	1	0	X
91	Jag upplever att man inom svensk sjukvård är alltför dålig på att hantera etiska frågor och dilemman (t.ex. rörande integritet eller omyndigförklarande beteende).	3	2	1	0	X
92	Läkare är alltför dåliga på att informera de äldre om deras mediciner (eventuella biverkningar, tillgängliga alternativ, varför jag måste ta dem etc.).	3	2	1	0	X
93	Jag är orolig över att ambulansen inte ska komma tillräckligt snabbt om min anhörige skulle bli akut sjuk.	3	2	1	0	X
94	Jag upplever att min anhörige saknar aktiviteter som kan hjälpa honom/henne att bibehålla sin mentala spänst ("hjärnjympa").	3	2	1	0	X
95	Det är svårt att få min anhörige att följa de kostråd som läkare eller dietist föreskriver.	3	2	1	0	X
96	Jag känner mig osäker på om privata vårdgivare kan ge samma trygghet och service som kommunala vårdgivare kan.	3	2	1	0	X
97	Jag känner mig osäker på om min anhöriges mediciner skulle kunna förbättras genom komplettering av naturläkemedel.	3	2	1	0	X
98	Samarbetet mellan primärvården (vårdcentralen) och specialistmottagningarna verkar inte fungera tillräckligt bra.	3	2	1	0	X
99	Jag vet för lite om min anhöriges möjligheter att få färdtjänst beviljad han/hon inte längre kan ta sig runt på egen hand.	3	2	1	0	X
100	Jag är osäker på vilka kostnader det medför att anlita någon typ av äldrevård (hemtjänst, färdtjänst, gemensamt boende etc.) i min anhöriges kommun, och hur dessa kostnader kan komma att påverka hans/hennes ekonomi.	3	2	1	0	X
101	Det känns som om svensk hälso- och sjukvård inte anpassas tillräckligt bra efter individens integritet och särskilda önskemål.	3	2	1	0	X

<i>Hur stort är problemet för Dig? Markera med en ring.</i>		Stort	Ganska stort	Litet	Inget alls	Ej relevant/ vet ej
102	Jag upplever att min anhörige inte längre har någon funktion i samhället, vilket påverkar hans/hennes psykiska hälsa och gör att hans/hennes tillvaro känns meningslös.	3	2	1	0	X
103	Det känns som om min anhörige inte bemöts av ett äkta engagemang från vårdpersonalen på sjukhus, på grund av att han/hon tillhör den äldre delen av befolkningen.	3	2	1	0	X
104	Jag oroar mig för att min anhörige inte ska beviljas plats på ett äldreboende så småningom och därför bli ensam och isolerad i sitt hem.	3	2	1	0	X

1. Du är:
- 1 Kvinna
2 Man
2. Din ålder:
- 1 Yngre än 50 år
2 50 – 60 år
3 61 – 70 år
4 71 – 80 år
5 81 – 90 år
6 Äldre än 90 år
3. Storleken på din bostadsort:
- 1 Storstad (Stockholm, Göteborg eller Malmö)
2 Malmö
3 Ort med mer än 100 000 invånare
4 Ort med 30 000 – 100 000 invånare
5 Ort med mindre än 30 000 invånare
6 Ort med 10 000 – 30 000 invånare
Ort med färre än 10 000 invånare
4. Din bostadsort ligger i:
- 1 Götaland
2 Svealand
3 Norrland
5. Vilken av följande äldre anhöriga (född på 50-talet eller tidigare) tar du hand om i störst utsträckning, d.v.s. din
- 1 Make/maka
2 Förälder
3 Syskon
4 Svärförälder

närmast anhörige?

(Vänligen välj **ett** alternativ)

- 5 Mor- eller farförälder
- 6 Annan släkting
- 7 Vän/Väninna
- 8 Annan,
nämligen: _____

6. Vad gäller alternativet som du kryssade för i föregående fråga (hädanefter kallad **närmast anhörige**), bor du tillsammans med denna anhörige?

- 1 Ja
- 2 Nej

7. Hur bor din närmast anhörige?

- 1 Villa/Radhus eller liknande
- 2 Lägenhet
- 3 Äldreboende
- 4 Annat,
nämligen: _____

8. Hur ofta är du i kontakt med din närmast anhörige (telefon eller personligt möte)?

- 1 Dagligen
- 2 Några gånger i veckan
- 3 Någon gång i veckan
- 4 Någon gång i månaden
- 5 Någon gång i kvartalet
- 6 Någon gång i halvåret eller mer sällan

9. Bor din närmast anhörige själv?

- 1 Ja, han/hon bor ensam
- 2 Nej, han/hon bor med mig
- 3 Nej, han/hon bor med sin partner
- 4 Nej, han/hon bor med annan släkting
- 5 Nej, han/hon bor på äldreboende
- 6 Annat,
nämligen: _____

10. Hur uppskattar du din närmast anhöriges hälsa rent generellt?

- 1 Mycket dålig (1)
- 2 Ganska dålig (2)
- 3 Varken bra eller dålig (3)
- 4 Ganska bra (4)
- 5 Mycket bra (5)

- 11 Utöver dig själv, omhändertas din närmast anhörige av andra?
(Flera alternativ möjliga.)
- 1 □ Nej, bara av mig
2 □ Ja, även av kommunal hemtjänst
3 □ Ja, även av annan släkting
4 □ Ja, även av annan bekant/vän
5 □ Ja, även av service- och vårdpersonal på äldreboende
6 □ Ja, av annan, nämligen: _____
- 12 Hur många gånger har din närmast anhörige uppsökt vård (primärvård eller sjukhusvård) under de senaste 12 månaderna?
- 1 □ 0 gånger
2 □ 1 gång
3 □ 2 - 3 gånger
4 □ 4 - 5 gånger
5 □ 6 -10 gånger
6 □ Fler än 10 gånger
7 □ Ingen uppfattning
- 13 Upplever du att **din egen** livskvalitet blivit mer begränsad i och med att din närmast anhörige blivit allt äldre och mer beroende av din hjälp?
- 1 □ Inte alls begränsad (1)
2 □ Lite begränsad (2)
3 □ Ganska begränsad (3)
4 □ Mycket begränsad (4)
5 □ Helt begränsad (5)
- 14 Hur upplever du att inställningen till äldre människor är rent generellt **bland svenska politiker**?
(Markera på skalan hur positiv/negativ.)
- 1 □ Mycket negativ (1)
2 □ Ganska negativ (2)
3 □ Varken positiv eller negativ (3)
4 □ Ganska positiv (4)
5 □ Mycket positiv (5)
- 15 Hur upplever du att inställningen till äldre människor är rent generellt **inom svensk sjukvård**?
(Markera på skalan hur positiv/negativ.)
- 1 □ Mycket negativ (1)
2 □ Ganska negativ (2)
3 □ Varken positiv eller negativ (3)
4 □ Ganska positiv (4)
5 □ Mycket positiv (5)
- 16 Hur upplever du att inställningen till äldre människor är rent generellt **inom svensk äldreomsorg**?
(Markera på skalan hur positiv/negativ.)
- 1 □ Mycket negativ (1)
2 □ Ganska negativ (2)
3 □ Varken positiv eller negativ (3)
4 □ Ganska positiv (4)
5 □ Mycket positiv (5)

17 Hur stort förtroende har du generellt för
den svenska **sjukvården**?

*(Markera på skalan i vilken
utsträckning.)*

- 1 Väldigt litet förtroende (1)
- 2 Ganska litet förtroende (2)
- 3 Varken litet eller stort förtroende (3)
- 4 Ganska stort förtroende(4)
- 5 Väldigt stort förtroende (5)

18 Hur stort förtroende har du generellt för
den svenska **äldreomsorgen**?

*(Markera på skalan i vilken
utsträckning.)*

- 1 Väldigt litet förtroende (1)
- 2 Ganska litet förtroende (2)
- 3 Varken litet eller stort förtroende (3)
- 4 Ganska stort förtroende(4)
- 5 Väldigt stort förtroende (5)

19. Är det någon typ av tjänst eller service för äldre som du tycker saknas inom ramen för svensk hälso- och sjukvård?

Hur viktiga tycker du att följande faktorer är och hur väl tycker du att de fungerar för dig idag?		Hur viktigt?					Hur fungerar det?					Vet ej/Ej relevant
		Mycket viktigt		Inte alls viktigt			Mycket bra		Mycket dåligt			
1.	Att man som äldre blir tagen på allvar inom svensk hälso- och sjukvård.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
2.	Att man som äldre får tillgång till vårdpersonal som är specialiserad inom vård och behandling av äldre människor och åldersrelaterade åkommor.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
3.	Att <i>vårdcentralerna</i> (Primärvården) har bra rutiner för att bemöta och ge vård till äldre.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
4.	Att <i>sjukhusen</i> har bra rutiner för att bemöta och ge vård till äldre.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
5.	Att man som äldre erbjuds plats på ett bra äldreboende om man av hälsoskäl inte längre kan bo kvar hemma.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
6.	Att <i>Apoteket</i> har bra rutiner för att bemöta och ge vård till äldre.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
7.	Att det är lätt att komma i kontakt med sjukvården och att väntetiderna är så korta som möjligt.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
8.	Att sjuk- och hälsovårdsfrågor för äldre belyses i media och i den offentliga debatten.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
9.	Att det finns politiker och beslutsfattare som är väl insatta i de äldres hälso- och sjukvårdsbehov.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
10.	Att äldre i Sverige bemöts med respekt i den svenska vårdapparaten.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
11.	Att man som äldre i Sverige får samma kvalitet på hälso- och sjukvården oavsett var i landet man bor.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
12.	Att den <i>kommunala hemtjänsten</i> i min kommun fungerar på ett bra sätt.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
13.	Att den svenska hälso- och sjukvården har god beredskap för att ta hand om den äldre delen av befolkningen i framtiden.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
14.	Att man som äldre i Sverige vet vart man ska vända sig om man har frågor eller behöver information om vårdalternativ, rättigheter etc.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X
15.	Att man som gammal ges rätten och möjligheten att bevara sin identitet och fortsätta leva som man tidigare levde.	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	X

Ytterligare synpunkter och kommentarer du vill framföra:

OBS! Nedanstående talong kommer att avskiljas från frågeformuläret innan databearbetningen genomförs, vilket innebär att din anonymitet i undersökningen är garanterad.

Fyll i namn och adress nedan så skickar vi dig en Trisslott!

Namn:

Adress:

Tack för hjälpen!

BILAGA 3 - DATAKÖRNINGAR

Ranking och bakgrundsfrågor för totalen och följande segment

<i>Kvinna</i>	<i>Bor i Götaland</i>
<i>Man</i>	<i>Bor i Svealand</i>
<i><50 år</i>	<i>Bor i Norrland</i>
<i>50-60 år</i>	<i>Närmast anhörige bor i hus</i>
<i>61-70 år</i>	<i>Närmast anhörige bor i lägenhet</i>
<i>>70 år</i>	<i>Närmast anhörige bot på äldreboende</i>
<i>Bor i storstad</i>	<i>Närmast anhörige bor ensam</i>
<i>Bor i ort med mellan 30 000 och 100 000 invånare</i>	<i>Anhörigs hälsa: mycket el. ganska dålig</i>
<i>Bor i ort med färre än 30 000 invånare</i>	<i>Anhörigs hälsa: Mycket el. ganska bra</i>
<i>Närmast äldre anhörige = make/maka</i>	<i>Ensam vårdnadsgivare</i>
<i>Närmast äldre anhörige = förälder</i>	<i>Respondent + hemtjänst</i>
<i>Stabilisering rank e. 100 formulär</i>	<i>Respondent + vårdpersonal på boende</i>
<i>Stabilisering rank e. 50 formulär</i>	<i>Sökt vård högst 1 gång</i>
	<i>Sökt vård fler än 6 ggr.</i>